

FILOZOFIE SPORTU
Bakalářské studium (filosofická a sociokuturní kinantropologie)

Rozšířené okruhy témat

Pozn. Smyslem těchto rozšířených témat je poskytnout více záchytných bodů a klíčových slov a pro lepší orientaci v rámci každého tématu (jakási konkretizace problematiky).

Počet uvedených hesel může být také určitým vodítkem, jak podrobně se jednotlivými tématy zabývat. Zjednodušeně řečeno se jedná o jakýsi ukazatel doporučeného rozsahu každého ze základních témat.

1. Problémy terminologie

- význam jednotné terminologie
- současná situace (roztříštěnost)
- základní termíny (sport, tělesná výchova, pohybová rekreace)
- tělesná kultura

2. Vědy o TK, kinantropologie

- důvody pro používání termínu kinantropologie
- členění prostoru kinantropologie
- možnosti různého chápání pojmu kinantropologie
- začlenění kinantropologie do systému věd
- podobory kinantropologie
- kinantropologie na VŠ

3. Vznik a vývoj tělesných cvičení

- historická podmíněnost forem tělesných cvičení
  - o fylogeneze
  - o ontogeneze
- podmíněnost životní úrovně (biologické zákony, udržování životního druhu)
- existence duševní kultury
- obřady, slavnosti, tance
- vznik prvních systémů tělesné kultury
- starověké Řecko
  - o Sparta

- Athény
- význam olympijských her
- starověký Řím
- středověk
- humanismus a renesance
- počátky sportu
- sportovní asociace
- TK v novověku
  - funkce
  - aktuální problémy

4. Fyzická, psychická a sociální dimenze lidského pohybu a tělesných cvičení

- fyzické limity
- tělesná zdatnost, motorické schopnosti, pohybové nadání
- možnosti ovlivnění fyzických dimenzí (přípustnost použitých prostředků)
- hranice lidských možností
- psychické limity
- modely struktury osobnosti (horizontální, vertikální, vícefaktorové)
- IQ a EQ
- Sociální dimenze
  - začlenění do společnosti

5. Tělesná kultura jako sociokulturní systém

- různá pojetí kultury (axiologické, antropologické, redukcionistické)
- různé roviny kultury (intelektuální a poznávací kategorie, více ztělesněná a kolektivní kategorie, konkrétní a popisující kategorie, sociální kategorie)
- idealismus a materialismus
- dualismus a monismus

6. Obsah a rozsah systému TK

- společenský systém a jeho subsystémy (politický, ekonomický, hodnotový, právní, kulturní)
- systém TK a jeho subsystémy
- tělocvičná aktivita ve vztahu k dalším složkám systému TK (materiální zabezpečení, instituce, organizační opatření, vzdělávání kádrů, věda, ekonomická opatření, propagace)

7. Systémové pojetí TK, vznik a vývoj systémů TK, změny funkcí

- systémové myšlení
- systémové teorie systémové aplikace
- vznik a vývoj systémů TK v antice
- různé systémy TK v novověku (švédský, francouzský, turnerský, anglický, sokolský)
- funkce TK v novověku

8. Smysl tělesných cvičení a jejich vztah k jednotlivým oblastem společenského života, druhy tělocvičné aktivity

- termín „smysl“ v různých významech
- hledání smyslu života a smysluplnost konkrétních činností
- pojetí „být“ a pojetí „mít“
- orientace na výkon a orientace na prožitek
- smysl tělesných cvičení (vlastní pohled)

9. Tělesná kultura v životním stylu

- způsob života (vývojový a regionální pohled)
- současný způsob života
  - o různorodost pohledů
  - o sociální faktor (ovlivnění prostředím)
  - o možnosti individua
  - o negativa
- tělesná kultura v životním stylu
  - o sport
  - o rekreace
  - o zdravotní aspekty

10. Tělesná kultura a zdraví

- zdraví jako kvalita života
- duševní zdraví a duševní hygiena
- pozitivní vliv TK
- negativní vliv TK (zejména sportu)

11. Tělesná kultura v tvorbě a regeneraci pracovní síly

- tvorba pracovní síly
- aspekty zvyšování pracovního výkonu v různých oborech
- regenerace pracovní síly
- obory lidské činnosti vyžadující vysokou úroveň~ TK

12. TK a ekonomika

- ekonomická podmíněnost lidské existence
- přínos TK ekonomice
  - o zvýšení pracovního výkonu
  - o obchodní aspekt TK (sportovní „průmysl“)

13. Podíl TK na formování osobnosti člověka

- osobnost člověka
  - o modely struktury osobnosti (horizontální, vertikální, vícefaktorové)
  - o temperament
  - o schopnosti (IQ, EQ)
- formování osobnosti prostřednictvím TK – konkrétní příklady

14. TK - potřeby a hodnoty

- potřeby
  - o základní
  - o individuální
- hodnota
  - o z hlediska ekonomického
  - o z hlediska filozofického
- členění hodnot (kriteria)
- hodnoty v TK a jejich optimalizace

15. TK a umění

- vztah TK a umění v historických etapách vývoje lidstva
- harmonický rozvoj jedince
- TK v umění

- literatura
- výtvarné umění
- hudba
- divadlo a film

Poznámka na závěr:

Přestože některá témata a jejich podbody mohou působit na první pohled ryze teoreticky, doporučuji vše převádět na konkrétní příklady a využít vlastních zkušeností v různých oblastech TK. Totéž bych chtěl ještě jednou doporučit pro seminární práce. Vlastní názor je mnohem hodnotnější než pasáže opsané z různých publikací, kterým ještě často (bohužel) chybí byť i základní členění.

A na závěr znovu zdůrazňuji, že určité elementární znalosti jsou nezbytné, abychom mohli vůbec o věci hovořit, ale tím nejdůležitějším na poli filozofie je schopnost kladení otázek a hledání odpovědí z různého úhlu pohledu.

Přeji hodně zdaru. K některým tématům jsou prof. Hodaněm zpracovány stručné teze, které naleznete na adrese www.fsps.muni.cz/~hodan . Mohly by vám určitě pomoci.

S pozdravem Eman Hurych